

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	5
Omgevingsrecht	5
Omgevingswet	5
Wabo	10
Natuurbescherming	11
Planschade	15
Werkloosheid	16
Volksverzekeringen	17
Sociale zekerheid overig	18
TOZO, NOW, TOFA	18
Bestuursrecht overig	20
APV	20
AVG	20
Evenementen	21
Huisvesting	22
Kinderopvang	23
Open overheid	24
Toeslagen	24
Verklaring van geen bezwaar	25
Vreemdelingenrecht	26
Asiel	26
Regulier	28
Uitzetting	30

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 551

Grote kamer CRvB, 15-05-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:700](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag en Staat der Nederlanden (Ministerie van Justitie en Veiligheid).

Awb 1:3 lid 4

Participatiewet 13, 16

EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. RECHTSREEKSE EN EXCEPTIEVE TOETSING.

'BUITENWETTELIJK' EN 'TEGENWETTELIJK' BELEID. Intrekking en terugvordering bijstand.

In deze uitspraak wordt nader ingegaan op de wijze waarop de bestuursrechter een bestreden besluit toetst als dat (mede) is gebaseerd op beleid. Ook wordt uiteengezet op welke wijze in het bijzonder het evenredigheidsbeginsel daarbij aan de orde kan komen. Deze uitspraak sluit aan op eerdere uitspraken van grote kamers van andere hoogste bestuursrechters. Er worden voortaan drie soorten beleid onderscheiden: binnenwettelijk beleid, buitenwettelijk beleid en tegenwettelijk beleid. De termen 'binnenwettelijk beleid' en 'buitenwettelijk beleid' worden daarbij iets anders opgevat dan voorheen.

De (exceptieve) toetsing van binnenwettelijk beleid heeft de ABRS in de uitspraak van 02-02-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:285](#) (r.o. 7.8) besproken. Het CBb heeft op 26 maart 2024 een uitspraak gedaan over onder meer de exceptieve toetsing van algemeen verbindende voorschriften die geen wet in formele zin zijn ([ECLI:NL:CBB:2024:190](#)). Daarbij is ook de toetsing aan binnenwettelijk beleid aan de orde gekomen. In deze uitspraak wordt de intensiteit van de toetsing van binnenwettelijk beleid verduidelijkt.

Verder wordt beslist dat, anders dan voorheen, beleid dat niet op een wettelijk voorschrift berust (buitenwettelijk beleid) wordt getoetst op dezelfde wijze als beleid dat wel op een wettelijk voorschrift berust (binnenwettelijk beleid), met de kanttekening dat de toetsing van buitenwettelijk beleid in beginsel terughoudender zal zijn.

Bovendien wordt beslist dat beleid dat in strijd is met een wettelijk voorschrift (tegenwettelijk beleid), niet wordt getoetst. Bij de toetsing van een besluit dat op tegenwettelijk beleid is gebaseerd wordt nog steeds beoordeeld of dat beleid juist is toegepast. Als het beleid juist is toegepast wordt dat besluit vervolgens, los van het beleid, getoetst aan het wettelijk voorschrift waarop het berust en aan hoger geschreven recht, de algemene rechtsbeginselen en (ander) ongeschreven recht, waaronder het evenredigheidsbeginsel.

I.c. wordt geoordeeld dat het college niet op grond van het beleid of wegens strijd met het evenredigheidsbeginsel hoefde af te zien van de intrekking van de bijstand van appellant wegens de uitsluiting van het recht op bijstand in verband met zijn te lange verblijf in het buitenland.

Zie ook het bij deze uitspraak uitgebrachte [nieuwsbericht](#) ("Nieuwe toetsing door de bestuursrechter bij beleid").

JnB 2025, 552

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2278](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch, appellant.

Awb 1:3, 6:3

Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) 10, 10a, 10b

Huisvestingsverordening gemeente 's-Hertogenbosch 2021 (Huisvestingsverordening)

Besluit verwerking persoonsgegevens bij selectieve woningtoewijzing ter beperking van overlastgevend en crimineel gedrag (Besluit)

BESLUIT. VOORBEREIDINGSBESLUIT. HUISVESTINGSVERGUNNING. WOONVERKLARING.

Als de Wbmgp van toepassing is verklaard, kan het college slechts toepassing geven aan zijn bevoegdheid tot het afgeven van een huisvestingsvergunning nadat de burgemeester een verklaring heeft afgegeven over het woongedrag van de aanvrager (artikel 2.7, eerste lid, van de Huisvestingsverordening). Deze verklaring is op rechtsgevolg gericht en daarmee een besluit. Het gaat echter uitsluitend om een procedureel rechtsgevolg. Wederpartij wordt door deze verklaring, los van het besluit van het college over de huisvestingsvergunning, niet rechtstreeks in zijn belang getroffen. Daarom is de woonverklaring aan te merken als een voorbereidingsbesluit in de zin van artikel 6:3 van de Awb. Dat betekent dat tegen de woonverklaring van de burgemeester niet afzonderlijk bestuursrechtelijke rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld. Het beroep gericht tegen de negatieve woonverklaring moet daarom bij de beoordeling van het besluit van 9 maart 2023 worden betrokken.

JnB 2025, 553

ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2300](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

Awb 1:3

BESLUIT. I.c. heeft het college de gemeenteraad in kennis gesteld van het Integrale Plan van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE). Geoordeeld wordt dat het IPvE geen besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Awb, omdat het niet is gericht op rechtsgevolg. Met dit IPvE is immers niet meer beoogd dan het vaststellen van het ontwerp dat het college als uitgangspunt neemt bij de verdere besluitvorming over de feitelijke herinrichting. Voor de uitvoering van dit IPvE en de daadwerkelijke herinrichting zijn nog andere besluiten nodig. Voor zover appellanten hebben betoogd dat het IPvE wat betreft bezwaar en beroep met een besluit moet worden gelijkgesteld in verband met de wenselijke rechtsbeschermingsmogelijkheden voor burgers in dit soort gevallen, wordt geoordeeld dat appellanten rechtsbescherming kunnen zoeken bij de burgerlijke rechter. Het tegengaan van versnippering in de rechtsbescherming tegen overheidshandelen, waartoe appellanten oproepen is een onderwerp dat in eerste instantie behoort tot de verantwoordelijkheid van de wetgever.

JnB 2025, 554

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2336](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. HUISVESTING. SPLITSINGSVERGUNNING. Verlenen splitsingsvergunning aan verhuurder. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat appellante, huurder, geen belanghebbende is bij dit besluit. Hoewel wordt begrepen dat deze procedure voor appellante veel frustratie oplevert, zijn de omstandigheden waar zij op wijst niet het gevolg van de splitsingsvergunning. Dat betekent dat appellante als gevolg van de splitsingsvergunning, waar het in deze procedure over gaat, geen feitelijke gevolgen ondervindt of heeft ondervonden waardoor zij als belanghebbende bij de verlening daarvan moet worden aangemerkt.

JnB 2025, 555

ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2291](#)

college van burgemeester en wethouders van Veere, appellant sub 2.

Awb 8:75

PROCESKOSTEN. I.c. voert appellant sub 1 terecht aan dat de rechtbank de proceskostenvergoeding niet goed heeft berekend, omdat daarin geen kosten voor het doen van een verzoek tot toekenning van een schadevergoeding voor overschrijding van de redelijke termijn zijn opgenomen. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3217](#). Om die reden zal de uitspraak van de rechtbank op dat punt worden vernietigd en de Staat der Nederlanden (de minister van Justitie en Veiligheid) worden veroordeeld tot betaling van de proceskosten voor de behandeling van dit verzoek.

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2025, 556

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2310](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden 6

Wet kinderopvang

REDELIJKE TERMIJN. BESTUURLIJKE BOETE. Uit de rechtspraak van de Hoge Raad, waarbij de Afdeling zich heeft aangesloten, volgt dat voor de beslechting van het geschil over een punitieve sanctie in hoger beroep als uitgangspunt geldt dat de redelijke termijn is overschreden als, behoudens bijzondere omstandigheden, niet binnen vier jaar nadat die termijn is begonnen uitspraak is gedaan. Deze termijn begint op het moment dat het betrokken bestuursorgaan jegens de beboete een handeling heeft verricht waaraan deze in redelijkheid de verwachting kan ontlelen dat aan hem een boete zal worden opgelegd (HR 22 april 2005, nr. 37984; AB 2006, 11). De termijn eindigt op het moment waarop de rechter uitspraak doet. I.c. heeft de procedure vijf jaar en elf maanden, en daarmee drieëntwintig maanden te lang heeft geduurd. In boetezaken waarin de redelijke termijn met meer dan twaalf maanden is overschreden wordt naar bevind van zaken gehandeld. In dit geval wordt aanleiding gezien om de boete met 15% te matigen, tot een bedrag van € 40.800,00.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 557

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2281](#)

raad van de gemeente Pekela, verweerder.

Omgevingswet

Omgevingsplan gemeente Pekela 1.1, 22.26, 22.27

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bijlage 1

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSPLAN. TIJDELIJK DEEL. BEGRIPPEN BIJBEHOREND BOUWWERK, ACHTERERFGEBIED, GEBOUWERF. In het begrip ‘gebouwerf’ wordt materieel hetzelfde geregeld als in het begrip ‘erf’ uit het Besluit Omgevingsrecht. Steun voor de uitleg dat de verandering van het begrip ‘erf’ naar het begrip ‘gebouwerf’ niet is bedoeld als inhoudelijke verandering wordt gevonden in de nota van toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet (Stb. 2020, 400, blz. 1533).

[...] 8.3. Vervolgens stelt de Afdeling vast dat op 1 januari 2024 de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking zijn getreden. Op grond van artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet en artikel 4.6, eerste lid, onder g, van de Invoeringswet Omgevingswet is een bestemmingsplan dat onder de Wet ruimtelijke ordening tot stand is gekomen bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet onderdeel van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Dit betekent dat het bestreden plan onderdeel is van het Omgevingsplan gemeente Pekela. De Afdeling ziet hierin

aanleiding om te onderzoeken of het met deze planregels onder de Omgevingswet en de daarbij behorende omgevingsrechtelijke regels ook niet mogelijk is om bebouwing zonder omgevingsvergunning op te richten.

[...] 8.6. De Afdeling stelt vast dat het begrip 'erf' niet meer in de definitie van het begrip 'achtererfgebied' staat. De vraag die de Afdeling in deze zaak moet beantwoorden is of, indien in een bestemmingsplan het vergunningvrij bouwen is beperkt door de gronden niet aan te merken als 'erf' als bedoeld in bijlage II van het Bor, de wijziging in de definitie van achtererfgebied tot gevolg heeft dat met die regeling niet meer kan worden bereikt dat het vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken in achtererfgebied wordt tegengegaan.

8.7. Door het gebied niet aan te merken als 'erf' in de zin van artikel 1, van bijlage II van het Bor is de inrichting van dat gebied ten dienste van het gebruik van het hoofdgebouw verboden. In het begrip 'gebouwerf' wordt materieel hetzelfde geregeld als in het begrip 'erf'. Met de planregel is dan ook voldaan aan de omschrijving van het begrip 'gebouwerf'. Steun voor de uitleg dat de verandering van het begrip 'erf' naar het begrip 'gebouwerf' niet is bedoeld als inhoudelijke verandering vindt de Afdeling in de nota van toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet (Stb. 2020, 400, blz. 1533). Daarin staat: "Het begrip «erf» uit het Besluit omgevingsrecht is in dit besluit inhoudelijk gelijk omgezet naar het nieuwe begrip «gebouwerf». Dit is gedaan om te voorkomen dat het uit het Besluit omgevingsrecht afkomstige begrip binnen het stelsel van de Omgevingswet een bredere reikwijdte krijgt en ook van toepassing wordt op andere regels die verwijzen naar het erf zoals dat in het spraakgebruik gebruikt wordt. Aangezien het wel wenselijk blijft dat gemeenten via lokale invulling van het erfbegrip kunnen sturen op de mogelijkheden rond vergunningvrij bouwen, is besloten in afdeling 2.3 Bbl van de specifiekere term «gebouwerf» te spreken. Deze term werkt ook door in de begripsomschrijvingen van «achtererfgebied» en «voorerfgebied»."

Een andere uitleg zou bovendien in strijd zijn met de rechtszekerheid voor plannen die onherroepelijk zijn en waarin regels zijn opgenomen om vergunningvrij bouwen uit te sluiten. Die regels zouden dan hun werking verliezen waardoor het alsnog mogelijk is om vergunningvrij gevoelige gebouwen in de nabijheid van bedrijven te bouwen. Het voorgaande betekent dat artikel 3.2.1 van de planregels zijn werking niet heeft verloren als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daarbij behorende omgevingsrechtelijke regels. Het gebied kan ook onder de Omgevingswet niet als achtererfgebied worden aangemerkt waardoor niet omgevingsvergunningvrij bijbehorende bouwwerken kunnen worden gebouwd op de gronden waaraan de bestemming "Tuin" is toegekend.

[...]

JnB 2025, 558

MK Rechtbank-Zeeland-West-Brabant, 20-05-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:2931](#)

gemeenteraad van de gemeente Gilze en Rijen (de raad).

Omgevingswet (Ow) 11.5, 11.7, 16.33b, 16.93, 16.95, 16.96, 16.111, 16.112, 16.107

Omgevingsbesluit (Ob) 7.6

OMGEVINGSWET. ONTEIGENING. ONTEIGENINGSBESCHIKKING. VERZOEK OM BEKRACHTIGING. BEDENKINGEN. AMBTSHALVE BASISTOETS. WETTELIJKE VORMVOORSCHRIFTEN. ONTEIGENINGSBELANG. NOODZAAK. URGENTIE. GRIFFIERECHT. KOSTEN. Verzoek om bekrachtiging onteigeningsbeschikking. I.c. wordt geoordeeld dat de raad – in strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel 7.6 van het Ob – heeft verzuimd om samen met de (ontwerp)onteigeningsbeschikking alle stukken ter inzage te leggen, die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het (ontwerp)besluit. Het gebrek wordt gepasseerd. Er is sprake van een onteigeningsbelang. De beoogde vorm van ontwikkeling en gebruik van de fysieke leefomgeving is mogelijk gemaakt in het omgevingsplan. Het verzoek wordt gedeeltelijk toegewezen. Het verzoek wordt gedeeltelijk afgewezen omdat de noodzaak voor onteigening ten aanzien van één van de percelen ontbreekt.

[...] 5. Wettelijke vormvoorschriften

5.1 Met de wettelijke vormvoorschriften wordt bedoeld de voorschriften die zien op de procedure van totstandkoming van de onteigeningsbeschikking en de wijze waarop deze beschikking moet worden gegeven en vastgelegd.¹⁴ In artikel 16.33b van de Ow staat dat afdeling 3.4 van de Awb – de uniforme openbare voorbereidingsprocedure – van toepassing is op de voorbereiding van een onteigeningsbeschikking.

5.6 Naar het oordeel van de rechtbank heeft de raad – in strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel 7.6 van het Ob – verzuimd om samen met de (ontwerp)onteigeningsbeschikking alle stukken ter inzage te leggen, die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het (ontwerp)besluit. Naar het oordeel van de rechtbank is voor de beoordeling van de noodzaak van de onteigening redelijkerwijs vereist dat kennis wordt genomen van de inhoud van het logboek (en bijlagen) over het minnelijk overleg. Uit artikel 11.7, eerste lid, van de Ow blijkt namelijk dat geen sprake is van de voor onteigening vereiste noodzakelijkheid, wanneer de raad geen redelijke poging heeft ondernomen om de onroerende zaak in minnelijkheid te verwerven. Of daaraan is voldaan moet worden vastgesteld door middel van het logboek (en bijlagen). Gelet daarop diende voor een belanghebbende gedurende de terinzageleggingen een mogelijkheid te bestaan om inzicht te krijgen in het logboek (en bijlagen) dat betrekking had op het minnelijk overleg dat is gevoerd met diezelfde belanghebbende. Naar het oordeel van de rechtbank kon van de raad redelijkerwijs niet worden verwacht dat hij alle logboeken voor eenieder ter inzage zou leggen, omdat daar persoonsgegevens en financiële gegevens in zijn opgenomen van betrokkenen. Van de raad kon redelijkerwijs wel worden verwacht dat de raad belanghebbenden op enigerlei wijze zou hebben gewezen op de mogelijkheid om een kopie van het logboek (en bijlagen) op te vragen dat specifiek betrekking had op die belanghebbende. De raad had in de kennisgeving van de terinzagelegging bijvoorbeeld kunnen wijzen op de mogelijkheid om een persoonlijk dossier op te vragen bij de raad. Ter zitting is door mr. Wijnen toegelicht dat het vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook mogelijk was om een persoonlijk dossier op te vragen, dat dan per e-mail werd toegezonden en waar het logboek en andere relevante en specifiek op die belanghebbende stukken in zaten.

5.7 De rechtbank ziet aanleiding om dit gebrek in de totstandkoming van de onteigeningsbeschikking te passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb.²³ De raad heeft immers in beroep alsnog het logboek (en bijlagen) overgelegd. De rechtbank is niet gebleken dat belanghebbende is

benadeeld door de te late terbeschikkingstelling van het logboek (en bijlagen). Belanghebbende heeft immers in deze procedure de gelegenheid gehad om kennis te nemen van het logboek (en bijlagen) en om daarop te reageren. Belanghebbende had zijn gronden naar aanleiding daarvan kunnen aanvullen, zoals ook door belanghebbende is gedaan in een aanvulling van de bedenking van 6 maart 2025. In dit verband vindt de rechtbank het ook relevant dat belanghebbende geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om in de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure het ontbreken van de door hem verlangde informatie aan de orde te stellen. Verder is niet aannemelijk dat anderen dan belanghebbende door het niet ter inzage gelegd zijn van het logboek met bijlagen zijn benadeeld, omdat het logboek (en bijlagen) betrekking heeft op het minnelijk overleg dat specifiek met belanghebbende heeft plaatsgevonden.

6. Onteigeningsbelang

[...] 6.3 Naar het oordeel van de rechtbank is sprake van een onteigeningsbelang. De beoogde vorm van ontwikkeling en gebruik van de fysieke leefomgeving is mogelijk gemaakt in het omgevingsplan. In het omgevingsplan is aan perceel 1 de functie 'Verkeer-Railverkeer' toegekend en aan een deel ervan een functieaanduiding 'fietsenstalling'. Aan perceel 2 is de functie 'Verkeer' toegekend. De gebruiksdoelen van de percelen sluiten aan bij de herontwikkeling van de stationsomgeving, door de realisatie van onder andere een tunnelbak/onderdoorgang met toegang tot de perrons en fietsenstalling. De rechtbank is van oordeel dat ook is voldaan aan de eis dat de beoogde vorm van ontwikkeling en gebruik is toegelaten onder uitsluiting van de bestaande vorm. Op dit moment worden de percelen gebruikt voor 'wonen'. Meer specifiek wordt perceel 1 gebruikt als voortuin en op perceel 2 staat een kamerverhuurwoning. Wonen (zowel tijdelijk als permanent) en een tuin is binnen de verkeersfuncties uit het omgevingsplan niet toegestaan.²⁷

7. Noodzaak

7.1 Een onteigeningsbeschikking kan op grond van artikel 11.5, onder b, van de Ow alleen worden gegeven wanneer de onteigening noodzakelijk is. In artikel 11.7 van de Ow wordt nader uitgewerkt in welke gevallen geen sprake is van de voor onteigening vereiste noodzaak. Dat is in ieder geval wanneer de onteigenaar geen redelijke poging heeft ondernomen om de onroerende zaak in minnelijkheid te verwerven dan wel om overeenstemming te bereiken over het vervallen van zakelijke of persoonlijke rechten op die onroerende zaak. Zo wordt het ultimatum remedium-karakter van het onteigeningsinstrument gewaarborgd. Daarbij moet het minnelijk overleg een reëel en serieus overleg inhouden, waarbij wordt geprobeerd tot overeenstemming te komen.²⁸ Wat onder een redelijke poging moet worden verstaan, hangt volgens de memorie van toelichting onder andere af van de omstandigheden van het geval. Afhankelijk van de situatie kunnen de onderhandelingen ook betrekking hebben op de verwerving van een groter geheel dan de benodigde gronden, het toestaan van voortgezet gebruik, een aanbod van ruilgronden, de vestiging van een gebruiksrecht of de aanleg van bijkomende voorzieningen. Omdat de eigenaar in het stelsel van de onteigening niet verplicht kan worden om een schadeloosstelling anders dan in geld te aanvaarden,²⁹ moet in ieder geval een aanbod in geld worden gedaan dat betrekking heeft op de onroerende zaak zoals deze bij de beschikking zal worden aangewezen.³⁰ De noodzaak tot onteigening ontbreekt op grond van het eerste lid ook als aannemelijk is dat op afzienbare termijn alsnog overeenstemming kan worden bereikt over de minnelijke verwerving / het vervallen van zakelijke of persoonlijke rechten en dat die overeenstemming zal leiden tot een spoedige levering van de onroerende zaak dan wel vervallen van die rechten.

7.2 De rechtbank stelt vast dat geen noodzaak (meer) bestaat om perceel 2 te onteigenen, omdat uit de stukken blijkt en ter zitting door de raad is bevestigd dat overeenstemming is bereikt met de eigenaren van dit perceel over de minnelijke verwerving van het perceel en met Enexis over het

vervallen van het zakelijk recht. [...] Gelet op het ontbreken van de noodzaak is de rechtbank verplicht om het verzoek om bekrachtiging van de onteigeningsbeschikking af te wijzen, voor zover het betrekking heeft op de onteigening van perceel 2.31

[...] 7.4 Naar het oordeel van de rechtbank is onteigening van perceel 1 noodzakelijk, omdat de raad een redelijke poging heeft gedaan om het perceel in minnelijkheid te verwerven.

8. Urgentie

[...]

10. Conclusie

De rechtbank zal de onteigeningsbeschikking gedeeltelijk bekrachtigen. De rechtbank zal de onteigeningsbeschikking bekrachtigen, voor zover deze betrekking heeft op het onteigenen van perceel 1. De rechtbank zal het verzoek om bekrachtiging van de onteigeningsbeschikking afwijzen, voor zover deze betrekking heeft op perceel 2. [...]

[...] 11. Griffierecht

De uitspraak houdt ook in dat van de raad een griffierecht wordt geheven.³⁴ [...]

12. Kosten belanghebbende

12.1 De uitspraak houdt op grond van artikel 16.111 van de Ow in dat het bestuursorgaan wordt veroordeeld in de kosten die een belanghebbende die een bedenking tegen de onteigeningsbeschikking heeft ingebracht, in verband met de behandeling van het verzoek naar aard en omvang redelijkerwijs heeft moeten maken. Het Besluit proceskosten bestuursrecht is niet van toepassing. De belanghebbende die een bedenking heeft ingediend krijgt in alle gevallen de proceskosten van deelname aan de bekrachtigingsprocedure vergoed. De rechtbank wordt verplicht een proceskostenveroordeling ten gunste van de belanghebbende uit te spreken, zodat deze veroordeling niet afhankelijk is van het inhoudelijke rechterlijke oordeel op het verzoek tot bekrachtiging. Het moet gaan om kosten die de belanghebbende redelijkerwijs heeft moeten maken voor door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand. Het is aan de rechtbank om te beoordelen of de kosten redelijkerwijs gemaakt zijn. Het woord 'redelijkerwijs' betekent hier een tweeledige redelijkheidstoets. Dit betekent dat beoordeeld dient te worden of de bijstand redelijkerwijs is ingeroepen en of de kosten daarvan redelijk zijn.³⁶

12.2 Het bestuursorgaan wordt daarnaast veroordeeld in de kosten die de belanghebbende die bedenkingen heeft ingediend, heeft gemaakt in de fase voor de vaststelling van de onteigeningsbeschikking. De uitspraak houdt daarom op grond van artikel 16.112 van de Ow ook in dat het bestuursorgaan wordt veroordeeld in de kosten die de belanghebbende die een bedenking tegen de onteigeningsbeschikking heeft ingebracht, naar aard en omvang redelijkerwijs heeft moeten maken voor:

- a. door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand of andere deskundige bijstand voor het overleg over de minnelijke verwerving, bedoeld in artikel 11.7, eerste lid, en
- b. door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand of andere deskundige bijstand in verband met het naar voren brengen van een zienswijze en de behandeling daarvan bij de voorbereiding van de onteigeningsbeschikking.

De kostenveroordeling wordt uitgesproken ongeacht of de onteigeningsbeschikking wordt bekrachtigd. Het gaat ook hier om de werkelijke kosten van (rechts)bijstand, voor zover deze redelijk zijn.³⁷ [...]

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Rechtbank bekrachtigt onteigening door gemeente") uitgebracht.

JnB 2025, 559

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 09-05-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2025:3574](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oldebroek.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BUITENPLANSE OPA. ETFAL. Verlenen omgevingsvergunning graafwerkzaamheden aanleg nutsvoorzieningen en plaatsen van woonunit, opslagcontainers en gebouwtje met meterkast.

ALTERNATIEVEN. Verwijzing naar vaste rechtspraak. ABRS, 31-05-2023,

[ECLI:NL:RVS:2023:2058](#). I.c. wordt geoordeeld dat deze rechtspraak ook onverkort toegepast kan worden onder de Omgevingswet.

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA. De onlosmakelijkheid zoals die gold onder de Wabo, is onder de Omgevingswet komen te vervallen. Verwijzing naar artikel 5.7 Omgevingswet. Verzoekster heeft de Natura 2000-activiteit en de flora- en fauna-activiteit niet aangevraagd bij GS van de Provincie Gelderland. In principe vallen deze activiteiten buiten de reikwijdte van deze omgevingsvergunning. Desondanks moet het college bij de beoordeling van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties wel motiveren waarom deze twee activiteiten niet op voorhand de uitvoering van de aangevraagde vergunning onmogelijk maken. De uitvoerbaarheidstoets gaat echter niet zo ver dat bij alle omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten een Quickscan nodig is. In voorkomende gevallen kan het college in het kader van de uitvoerbaarheidstoets namelijk ook volstaan met een kwalitatieve beoordeling (een vergelijking van de oude en nieuwe situatie) voor deze aspecten. Verwijzing naar Rechtbank Gelderland 11-04-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:2126](#).

PRIVACY EN UITZICHT. PARTICIPATIE.

Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Rechtbank Overijssel, 13-05-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:2962](#);

-Tussenuitspraak Rechtbank Midden-Nederland, 30-04-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:2112](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 16-05-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:2966](#);

- MK Rechtbank Rotterdam, 09-05-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:5948](#);

- Rechtbank Noord-Nederland, 09-05-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:1908](#);

- MK Rechtbank Noord-Nederland, 01-05-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:1900](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 560

MK Rechtbank Midden-Nederland, 20-05-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:2319](#)

gemeenteraad van de gemeente Zeist (de raad).

Wet natuurbescherming (Wnb) 4.1 aanhef en onder a

NATUURBESCHERMING. HOUTOPSTANDEN. BESLUIT. Vaststelling van de kaart Bebouwde kom Wet natuurbescherming. I.c. wordt geoordeeld dat de aanwijzing van de bebouwde kom op basis van de Wnb een concretiserend besluit van algemene strekking is, waartegen beroep openstaat. Verwijzing naar Rechtbank Oost-Brabant, 27-06-2018, [ECLI:NL:RBOBR:2018:3110](#) en ABRS 20-05-2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1710](#). Voor het standpunt van eisers, dat de grenzen bebouwde kom pas mogen worden aangepast als een vastgesteld bestemmingsplan eenmaal onherroepelijk is en de verstedelijking daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, zijn geen aanknopingspunten te vinden in de Wnb of in de daarvoor geldende Boswet. Ook gelet op hoe de bebouwingscontour houtkap in de Omgevingswet is geregeld wordt deze uitleg niet gevolgd. Dat betekent niet dat er ten tijde van de vaststelling van een uitbreiding van de bebouwde kom Wet natuurbescherming niet tenminste een bepaalde mate van zekerheid moet bestaan dat de uitbreiding van het stedelijk gebied ook planologisch kan worden gefaciliteerd. Daarom kan een besluit tot uitbreiding van de bebouwde kom Wet natuurbescherming niet eerder worden genomen dan het moment waarop een bestemmingsplan wordt vastgesteld waarmee planologisch in de uitbreiding van het stedelijk gebied wordt voorzien. Dat met de vaststelling of verlegging van de grenzen bebouwde kom vooruit wordt gelopen op de vaststelling van een bestemmingsplan vindt de rechtbank te ver gaan.

JnB 2025, 561

MK Rechtbank Oost-Brabant, 14-05-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:2763](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, het college.

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest) 17

Wet natuurbescherming (Wnb) 1.12a, 1.12b, 1.12f, 1.12g, 5.4 lid 1 onder c, 5.4 lid 2

Besluit natuurbescherming (Bnb) 2.2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. PAS. Verzoek om natuurvergunning bedrijf derde-partij, die is verleend met toepassing van het Programma Aanpak Stikstof (PAS), gedeeltelijk in te trekken. Vervolg op tussenuitspraak [ECLI:NL:RBOBR:2023:5927](#). I.c. wordt geoordeeld dat in het gebied 'Kempenland-West' sprake is van verslechtering die in strijd is met artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. Uitvoering van de natuurvergunning uit 2015 kan leiden tot verdere verslechtering en zou een significant effect kunnen hebben, tenzij andere passende maatregelen leiden tot de noodzakelijke daling binnen afzienbare termijn. De LBV en LBV-plus en de Maatregel Gerichte Aankoop 1 (MGA-1) zullen niet voorzien in de noodzakelijke blijvende, substantiële daling binnen één jaar. Daarmee hebben die regelingen te weinig positief effect op het betrokken Natura 2000-gebied om het negatieve effect bij uitvoering van de vergunning uit 2015 op te heffen. Volledige inwilliging van het verzoek van eisers is in strijd met artikel 17 van het Handvest. Het is disproportioneel en onevenredig om het verzoek in te willigen. De afwijzing van het intrekkingverzoek in het herstelbesluit wordt vernietigd maar de rechtsgevolgen worden in stand gelaten.

[...] *Beoordelingskader*

[...] 5.3. De Afdeling heeft op 18 december 2024¹⁴ de rechtspraak-lijn over intern salderen gewijzigd. [...]

5.4. Voor zover hierbij een ander beoordelingskader wordt gehanteerd dan het beoordelingskader in de tussenuitspraak, ziet de rechtbank aanleiding terug te komen op de tussenuitspraak en het beoordelingskader in de tussenuitspraak en hanteert de rechtbank het hierboven geciteerde beoordelingskader voor de intrekking van een natuurvergunning die is verleend in strijd met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn met artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb. [...]

5.5. In rechtsoverweging 25 van de andere uitspraak op 18 december 2024¹⁸ geeft de Afdeling het beoordelingskader weer voor het daar aan de orde zijnde verzoek om intrekking van een natuurvergunning met toepassing van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb. De rechtbank neemt dat beoordelingskader ook integraal over.

5.6. De rechtbank vat het beoordelingskader voor het intrekken van een natuurvergunning verleend met het PAS samen in vier vragen die in de hieronder weergegeven volgorde zullen worden beantwoord:

- a. Leidt uitvoering van het volledige project op zichzelf bezien tot een verslechtering of storende factoren die gelet op de doelstellingen van de Habitatrichtlijn een significant effect zouden kunnen hebben (artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb)?
- b. Is er door andere passende maatregelen zicht op de noodzakelijke daling van stikstofdepositie op de betrokken gebieden binnen afzienbare termijn?
- c. Leidt uitvoering van het volledige project in samenhang met de andere passende maatregelen tot een verslechtering of storende factoren die gelet op de doelstellingen van de Habitatrichtlijn een significant effect zouden kunnen hebben (artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb)?
- d. Heeft het college kunnen afzien van volledige inwilliging van het verzoek van eisers op grond van artikel 5.4, eerste lid, onder c, van de Wnb?

[...] 5.9. De rechtbank is van oordeel dat het beoordelingskader voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen (op basis van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn) verschilt van het beoordelingskader voor het treffen van passende maatregelen. De Afdeling oordeelt dit letterlijk in rechtsoverwegingen 21.2 en 21.3 van de uitspraak van 18 december 2024.²² [...] Dat betekent dat het college niet kan volstaan met de enkele verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 14 februari 2024 en de stelling dat sprake is van een blijvende daling van stikstofdepositie want die uitspraak heeft betrekking op een ander beoordelingskader. De rechtbank leest een bevestiging voor dit oordeel in rechtsoverweging 81 en verder van de uitspraak van de Afdeling van 30 april 2025.²⁶ De rechtbank zal hierna wel bespreken of door middel van een blijvende daling van stikstofdepositie wordt voorzien in de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn (met andere woorden, of dit genoeg is).

[...] *Het effect van andere passende maatregelen.*

[...] 7.5. In het verlengde van de rechtspraak van de Afdeling van 2 oktober 2024²⁷ kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden verlangd dat passende maatregelen worden getroffen om de stikstofdepositie zodanig te laten dalen dat de KDW bij ieder habitatype op iedere hectare van het Natura 2000-gebied wordt gehaald. Maar er moet wel iets gebeuren. [...] De rechtbank acht alleen een blijvende daling van stikstofdepositie daarom onvoldoende. Gelet op de staat van de betrokken gebieden is in dit geval voor dit gebied een blijvende, substantiële daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn noodzakelijk.

Hoe snel moet dit gebeuren?

7.6. Naarmate de (dreiging van) verslechtering groter is, zal het college meer inzichtelijk moeten maken dat met andere passende maatregelen uitvoering wordt gegeven of zal worden gegeven aan de noodzakelijke reductie van stikstofdepositie. De rechtbank wijst daarnaast op de mededeling van de Europese Commissie van 21 november 2018²⁸ over het beheer van Natura 2000-gebieden en de bepalingen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG), in het bijzonder paragraaf 3.2 over passende maatregelen. [...]

[...] Wat is het effect van de LBV en LBV-plus en de MGA-1?

[...] 7.26. De LBV en LBV-plus leiden tot een extra daling ten opzichte van de ingezette daling van stikstofdepositie in aanvulling op de resultaten van de MGA-1. De rechtbank is echter van oordeel dat beide regelingen niet binnen afzienbare termijn zullen leiden tot de noodzakelijke daling van stikstofdepositie op het gebied 'Kempenland-West', en ook niet dat de LBV en LBV-plus ertoe zullen leiden dat de verslechtering wordt tegengegaan, dan wel dat dreigende verslechtering wordt voorkomen. De gebiedsgemiddelde stikstofdepositie blijft ruimschoots boven de KDW van habitattypen H3130 van 500 mol/hectare/jaar³⁹, dat verslechtert door stikstofdepositie. Zelfs als de effecten van de drie beëindigingsregelingen op de hoogst belaste hexagoon bij elkaar worden opgeteld, blijft de stikstofdepositie op de hoogst belaste hexagoon ruimschoots boven de KDW. Dit is niet genoeg. Deze daling leidt daarmee niet tot een blijvende, substantiële daling binnen één jaar. 7.27. De rechtbank stelt verder vast dat beëindiging van bedrijven dichtbij het gebied 'Kempenland-West' (ook al liggen die bedrijven op meer dan 250 meter afstand) een veel groter effect heeft dan volledige inwilliging van het verzoek van eisers en gedeeltelijke intrekking van de natuurvergunning voor het bedrijf van de derde-partij (gelegen op een afstand van 2 kilometer van het gebied 'Kempenland-West'). [...] De rechtbank verbindt géén consequenties aan deze vaststelling maar leest hierin wel een bevestiging van het advies van de EA om de bijdrage van zeer lokale bronnen (binnen bijvoorbeeld één kilometer) in kaart te brengen, naast de bijdrage van regionale bronnen (binnen bijvoorbeeld drie kilometer) en de landelijke achtergronddepositie uit Nederland en het buitenland. Dit geeft volgens de EA inzicht in de meest effectieve maatregelen om de stikstofdepositie te reduceren. De rechtbank onderschrijft dit advies.

Tussenconclusie

Beantwoording vragen 2 en 3

8. Op basis van de informatie in het herstelbesluit en de verkregen inlichtingen is er naar het oordeel van de rechtbank geen zicht op de uitvoering van afdoende stikstofreducerende maatregelen binnen afzienbare termijn. Daarmee is de tweede vraag beantwoord.

8.1. De rechtbank kan daarna ook de derde vraag beantwoorden. Ondanks de andere passende maatregelen leidt de uitvoering van het volledige project tot een verdere verslechtering en een significant effect op Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' en verplicht artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb respectievelijk artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn tot het treffen van passende maatregelen. Hierbij laat de rechtbank in het midden of volledige inwilliging van het verzoek van eisers leidt tot een relevante verbetering.

[...] *Moet het college passende maatregelen treffen?*

[...] 8.11. Hierboven heeft de rechtbank geoordeeld dat meer maatregelen nodig zijn om een substantiële reductie van de stikstofdepositie te bewerkstelligen, en dat die op korte termijn moeten worden getroffen. De door eisers gevraagde passende maatregel (het intrekken van een deel van de natuurvergunning uit 2015, namelijk voor zover deze de mogelijkheid biedt om 210 extra kalf- en melkkoeien ouder dan 2 jaar te houden) komt daarmee nadrukkelijk in beeld en kan leiden tot een verbetering voor een deel van het gebied. De verbetering is echter relatief beperkt als deze wordt afgezet tegen de geplande maatregelen waaronder de hierboven genoemde deelname (en daaruit

voortvloeiende intrekking van de natuurtoestemming) van een nabijgelegen melkrundveehouderij aan de LBV-plus. De rechtbank verwijst naar rechtsoverweging 7.27 van deze uitspraak. [...] 8.13. Naar het oordeel van de rechtbank weegt het betrekkelijk geringe voordeel voor de natuur bij inwilliging van het verzoek van eisers niet op tegen het (te verwachten) nadeel voor de derde-partij, namelijk het mogelijke faillissement van het gehele bedrijf zonder dat hier een volledige compensatie tegenover staat. Intrekking van de natuurvergunning voor het houden van 210 extra kalven en melkkoeien ouder dan 2 jaar is disproportioneel en onevenredig (onevenwichtig) en daarmee in strijd met artikel 17 van het Handvest. Het verplicht verder intrekken van de natuurvergunning uit 2015 is daarom niet aan de orde. In het verlengde hiervan is de rechtbank van oordeel dat het college zich in het herstelbesluit heeft kunnen beperken tot een wijziging van de natuurvergunning uit 2015 en was het niet noodzakelijk deze natuurvergunning verder in te trekken met toepassing van artikel 5.4, eerste lid, onder c, van de Wnb.

8.14. De rechtbank kent aan het belang van de rechtszekerheid in dit geval geen doorslaggevende betekenis toe. Hoewel de derde-partij beschikt over een onherroepelijke natuurvergunning en het belang van rechtszekerheid daarom zal moeten worden betrokken bij de belangenafweging ingevolge artikel 17 van het Handvest, is deze natuurvergunning wel verleend in strijd met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het verzoek van eisers is ingediend voordat gebruik werd gemaakt van de natuurvergunning. Bovendien is gebruik gemaakt van de natuurvergunning na de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019.⁴² [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 562

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2314](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1, 6.2

PLANSCHADE. PLANVERGELIJKING. WINDPARK SPUI. Tegemoetkoming planschade als gevolg van het provinciaal inpassingsplan "Windpark Spui". **GELUID.** I.c. wordt geoordeeld dat, om de toename van de geluidsbelasting te kunnen bepalen, nodig is dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de geluidsbelasting onder het oude planologische regime was en welke geluidsbelasting onder het nieuwe regime mogelijk is geworden. Anders dan het college stelt, kan de geluidsbelasting niet alleen aan de hand van metingen die representatief zijn voor de planologische mogelijkheden worden vastgesteld, maar ook aan de hand van berekeningen of een combinatie daarvan. **VOORZIENBAARHEID. NORMAAL MAATSCHAPPELIJK RISICO.** De rechtbank heeft terecht heeft overwogen dat de ontwikkeling en realisatie van een windpark op agrarische gronden op zichzelf is aan te merken als een normale maatschappelijke ontwikkeling. Dat, naar het college stelt, dit in dit geval niet zo zou zijn vanwege de ligging, nu het hier gaat om een windpark met vijf (grote) windturbines dat tussen twee dorpskernen is gelegen in een omgeving waar nog geen andere windturbines staan en de turbines niet zijn gelegen nabij zee of industrie, waar windturbines vaker voorkomen of worden gerealiseerd, is in dit kader niet van belang. De vraag of sprake is van een normale maatschappelijke ontwikkeling, wordt namelijk los van de omstandigheden van het geval beoordeeld. Die omstandigheden zijn wel van belang voor het antwoord op de vraag of de ontwikkeling in de lijn der verwachtingen lag.

In het kader van de voorzienbaarheid van een planologische ontwikkeling wordt beoordeeld of op het moment dat de aankoop werd gedaan er een kenbaar concreet beleidsvoornemen van een bestuursorgaan was, waaruit een burger of instantie had kunnen afleiden dat de planologische situatie in ongunstige zin kon veranderen. Verwijzing naar ABRS 08-06-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1603](#), r.o. 21.) Bij normaal maatschappelijk risico gaat het echter om algemene maatschappelijke ontwikkelingen en nadelen waarmee burgers en instanties rekening kunnen en moeten houden. Het al dan niet voorzienbaar zijn van een planologische ontwikkeling moet dus worden onderscheiden van de vraag of planschade geheel of gedeeltelijk tot het normaal maatschappelijk risico behoort. Het zijn zelfstandige criteria voor de beoordeling of planschade voor een tegemoetkoming in aanmerking komt.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:2311](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2312](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2317](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2318](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2319](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2320](#), [ECLI:NL:RVS:2025:2136](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2025, 563

MK CRvB, 14-05-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:749](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:628 lid 1

Werkloosheidswet (WW) 16, 18

Regeling onwerkbaar weer (Regeling)

WERKLOOSHEID. ONWERKBAAR WEER. Een weigering tot toekenning van de WW-uitkering wegens onwerkbaar leidt ertoe dat de werkgever verplicht is het loon door te betalen op grond van artikel 7:628 van het BW. Een weigering van de uitkering heeft daarmee directe (financiële) gevolgen voor de werkgever. Dit betekent dat de werkgever een voldoende actueel en concreet belang heeft bij de weigeringen betrokkenen een uitkering op grond van artikel 18 van de WW toe te kennen. Werkgeefster is dan ook belanghebbende.

Het Uvw wordt gevolgd in het standpunt dat betrokkenen [betrokkene 1] en [betrokkene 2] wegens ziekte geen aanspraak kunnen maken op de uitkering.

Voor de overige betrokkenen geldt dat alleen een werknemer die zijn werkzaamheden in de buitenlucht verricht, in aanmerking kan komen voor een WW-uitkering wegens vorst. Echter kan niet op voorhand worden uitgesloten dat ook een werknemer die zijn werkzaamheden geheel of gedeeltelijk in een overdekte (binnen)ruimte verricht, aanspraak kan maken op de uitkering.

Gelet op de uitgebreide toelichting van werkgeefster over de aard van de werkzaamheden, de grondstoffen waarmee wordt gewerkt en de inrichting van het productieproces, aannemelijk dat betrokkenen uitsluitend als gevolg van de vorst hun werkzaamheden niet konden verrichten. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is voldaan aan de voorwaarden van artikel 18 van de WW.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2025, 564

MK CRvB, 18-04-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:746](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 14

Protocol No. 12 bij het EVRM 1

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 7a

KINDERBIJSLAG. AKW+. ARBEIDSINKOMEN. Afwijzing AKW+, omdat betrokkene en zijn partner geen arbeidsinkomen hebben. De AKW+ is een instrument om het besteedbare inkomen van de betreffende huishoudens tot op zekere hoogte te compenseren. Niet valt in te zien dat een huishouden waarin voor de ene partner blijkens de ontvangst van een IVA-uitkering niet meer wordt ingezet op re-integratie op de arbeidsmarkt, en de andere partner de intensieve zorg voor het kind draagt, en dus voor beide ouders bevordering van de arbeidsmarktparticipatie niet aan de orde is, deze compensatie achterwege zou moeten blijven. De Raad is van oordeel dat er geen redelijke en objectieve rechtvaardiging is om met het oog op AKW+ de eis van een arbeidsinkomen aan zo'n huishouden te stellen. De rechtbank heeft de Svb terecht opgedragen een nieuw besluit op bezwaar te nemen waarbij de genoemde voorwaarde buiten toepassing blijft.

4.3.6. Zoals blijkt uit 4.2.1, heeft de wetgever met de AKW+-regeling twee doelstellingen voor ogen gehad. Enerzijds wilde de wetgever alleenverdienershuishoudens met een zorgintensief kind compenseren voor het achterblijven in besteedbaar inkomen, omdat zij niet tot de doelgroep behoren waarvoor gestreefd wordt naar een toename van de arbeidsparticipatie. Anderzijds heeft de wetgever de aanspraak op AKW+ opengesteld voor de alleenstaande ouder met een zorgintensief kind, omdat die de zorg voor het kind niet met een partner kan delen. Daarbij geldt niet de eis dat die ouder arbeidsinkomen verwerft en geldt ook geen maximum inkomensgrens. Van compensatie van een misgelopen fiscaal voordeel is voor deze categorie geen sprake.

4.3.7. Beide in 4.3.6 genoemde doelstellingen zijn legitiem. Dat is tussen partijen ook niet in geschil. Naar het oordeel van de Raad gaat de voorwaarde dat binnen een huishouden met twee partners sprake is van arbeidsinkomen, ook als een van beide partners volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is, echter verder dan noodzakelijk is om deze doelstellingen te bereiken. De overkoepelende gedachte achter de in 4.3.6 genoemde doelstellingen is, dat de wetgever op de algemene beleidsdoelstelling van bevordering van de arbeidsmarktparticipatie een uitzondering heeft willen maken voor een ouder die ervoor kiest zelf voor zijn zorgintensieve kind te zorgen in plaats van inkomensvormende arbeid te verrichten. De AKW+ is een instrument om het besteedbare inkomen van de betreffende huishoudens tot op zekere hoogte te compenseren. Niet valt in te zien dat een huishouden waarin voor de ene partner blijkens de ontvangst van een IVA-uitkering niet meer wordt ingezet op re-integratie op de arbeidsmarkt, en de andere partner de intensieve zorg voor het kind draagt, en dus voor beide ouders bevordering van de arbeidsmarktparticipatie niet aan de orde is, deze compensatie achterwege zou moeten blijven. Er is dan ook geen redelijke en objectieve rechtvaardiging om met het oog op AKW+ de eis van een arbeidsinkomen aan zo'n huishouden te stellen. Dit klemt temeer nu een rechthebbende op een IVA-uitkering gehandicapt is in de zin van het Gehandicaptenverdrag,¹³ en de beoordelingsmarge van de Staat daarom aanzienlijk verminderd is ten opzichte van de ruime beoordelingsmarge die in kwesties van sociale zekerheid

gebruikelijk is.¹⁴ Het hanteren van de inkomenseis leidt in het geval van betrokkene dan ook tot discriminatie op grond van handicap in samenhang met leefvorm.

4.3.8. De rechtbank heeft dan ook terecht, zij het op andere gronden, geoordeeld dat bij de beoordeling van de aanspraak van betrokkene op AKW+ over 2023 de voorwaarde buiten toepassing moet worden gelaten dat de verzekerde of diens partner in dat kalenderjaar arbeidsinkomen heeft genoten. [...]

4.5. De aangevallen uitspraak zal worden bevestigd, met verbetering van de gronden. De Raad zal de Svb opdragen een nieuw besluit op bezwaar te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2025, 565

MK CRvB, 14-05-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:729](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-1) 14

NOW-1. DEFINITIEVE VASTSTELLING SUBSIDIE NOW-1. OMZETDALING. De minister heeft in het bestreden besluit ontoereikend gemotiveerd dat in het geval van appellante sprake is van de in artikel 6, zesde lid, van de NOW-1 genoemde uitzonderingssituatie van baten (in januari) die betrekking hebben op een langere periode. Dat betekent dat de minister de omzetsdaling had moeten vaststellen op basis van de in artikel 6, eerste lid, van de NOW-1 vermelde berekening, daarbij uitgaande van de feitelijke omzet in de omzetperiode van maart 2020 tot en met mei 2020. Aangevallen uitspraak vernietigd. De minister dient een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen met inachtneming van wat is overwogen in deze uitspraak en de definitieve subsidie vast te stellen overeenkomstig artikel 6, eerste lid, van de NOW-1.

4.3. De minister heeft in het (in 1.6.3 omschreven) bestreden besluit toepassing gegeven aan de in artikel 6, zesde lid, van de NOW-1 neergelegde uitzondering op de hoofdregel van artikel 6, eerste lid, van de NOW-1. Nu de minister zich beroept op een uitzondering op de hoofdregel, ligt het op zijn weg om toereikend te motiveren dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 6, zesde lid, van de NOW-1, namelijk dat met de omzet van januari sprake is van baten die betrekking hebben op een langere periode (dus mede op de omzetperiode van maart 2020 tot en met mei 2020). Daarin is de minister niet geslaagd. Daartoe wordt het volgende overwogen.

4.3.1. Appellante heeft in het hogerberoepsschrift en ter zitting een nadere toelichting gegeven op haar bedrijfsvoering en de gedurende het jaar door haar gegenereerde omzet. [...] Ter onderbouwing van deze stellingen heeft appellante verwezen naar de (in de bezwaarfase overgelegde) jaarrekening 2019 en naar het (in de beroepsfase overgelegde) overzicht van de omzetten 2019 in relatie met de BTW-aangiften van de tot de groep behorende bedrijven.

4.3.2. Uit dit overzicht van de omzetten 2019 in relatie met de BTW-aangiften blijkt dat de omzet van de tot de groep behorende bedrijven in het eerste kwartaal van 2019 (afgerond) 37,8% van de totaalomzet bedraagt, in het tweede kwartaal (afgerond) 38,7%, in het derde kwartaal (afgerond)

4,9% en in het vierde kwartaal (afgerond) 18,7%. Verder blijkt uit de jaarrekening 2019 dat de omzet van appellante niet alleen bestaat uit de (aan bestaande klanten tegen gereduceerd tarief verkochte) updates (zijnde 52,7% van het totaal van gedeclareerde opbrengsten), maar ook voor een substantieel deel uit de verkoop van nieuwe pakketten (40,5%). Appellante heeft ter zitting toegelicht dat de in de jaarrekening vermelde omschrijving 'Opbrengsten verlenging (jaar)licenties' ongelukkig is gekozen, maar dat het in feite gaat om de verkoop van de updates.

4.3.3. De besluitvorming van de minister is, zoals in 1.6.3 is omschreven, gebaseerd op de vaststelling dat appellante licenties verkoopt die één jaar geldig zijn en aflopen in januari van ieder jaar. Volgens de minister ontvangt appellante, door de wijze waarop zij haar bedrijfsvoering heeft ingericht, het grootste deel van haar omzet in januari van ieder jaar, zodat deze omzet naar rato moet worden toegerekend aan de omzetperiode. Uit de aan zijn besluitvorming ten grondslag liggende, summier gemotiveerde, rapporten van 20 mei 2021 en 20 oktober 2022 van UVB blijkt niet waarop deze vaststelling is gebaseerd. Uit de toelichting op de bedrijfsvoering van appellante (en de tot de groep behorende bedrijven), onder meer zoals die ter zitting uitgebreid aan de orde is geweest, en uit de onder 4.3.2 genoemde stukken blijkt overtuigend – en anders dan de minister heeft gesteld – dat appellante (en de tot de groep behorende bedrijven) niet door de verkoop van in januari aflopende licenties het grootste deel van haar omzet in januari heeft. Uit genoemde stukken volgt veeleer dat appellante, zoals veel andere bedrijven, een omzet genereert die gedurende het jaar fluctueert. Hieruit volgt dat de minister in het bestreden besluit ontoereikend heeft gemotiveerd dat in het geval van appellante sprake is van de in artikel 6, zesde lid, van de NOW-1 genoemde uitzonderingssituatie van baten (in januari) die betrekking hebben op een langere periode. Dat betekent dat de minister de omzetsdaling had moeten vaststellen op basis van de in artikel 6, eerste lid, van de NOW-1 vermelde berekening, daarbij uitgaande van de feitelijke omzet in de omzetperiode van maart 2020 tot en met mei 2020.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2025, 566

ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2297](#)

burgemeester van Westland.

Algemene plaatselijke verordening Westland 2019 (APV) 2:74

APV. LAST ONDER DWANGSOM. OVERLAST DOOR DRUGSHANDEL. I.c. wordt geoordeeld dat de door de burgemeester aan zijn besluitvorming ten grondslag gelegde feiten onvoldoende zijn om vast te stellen dat artikel 2:74 van de APV is overtreden. Artikel 2:74 van de APV is bedoeld om overlast door drugshandel op een openbare plaats tegen te gaan. Om dit te bereiken is in deze bepaling opgenomen dat wie 'het kennelijke doel' heeft om drugs te verhandelen (of hierbij behulpzaam te zijn of erbij te bemiddelen) in overtreding is. Dit 'kennelijke doel' kan blijken uit ervaringsfeiten en concrete omstandigheden, zoals het aanspreken van voorbijgangers of het waarnemen van transacties. Verwijzing naar ABRS 09-02-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:400](#) en 01-02-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:411](#). De door de burgemeester aangedragen omstandigheden, die zijn opgenomen in de bestuurlijke rapportage van 3 maart 2021, zijn niet genoeg om aan te nemen dat appellant 'het kennelijke doel' had om drugs te verhandelen.

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2025, 567

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2316](#)

minister van Financiën.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 4 aanhef en onder 9, 15 lid 1, 23

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: UAVG) 41 lid 1 aanhef en onder d, e en h

AVG. Weigering verzoek om inzage persoonsgegevens in de Fraudesignaleringsvoorziening (hierna: FSV). Volgens de minister stonden de persoonsgegevens van [appellant] in de FSV omdat en nadat een overheidsorganisatie (opvragende instantie) die gegevens had opgevraagd in het kader van een wettelijke taak en heeft de minister geweigerd te vermelden wie de opvragende instantie was. Geoordeeld wordt dat de minister inzage heeft gegeven in alle categorieën van persoonsgegevens van [appellant] die zich daarin bevinden. De minister heeft de naam van de ambtenaar niet hoeven te verstrekken. Die ambtenaar is geen ontvanger als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de AVG.

Verder is gebleken dat de opvragende instantie niet een overheidsinstantie is die de persoonsgegevens heeft ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht. Niet is gebleken dat die instantie destijds de bevoegdheid had tot het doen van het onderzoek in het kader waarvan de gegevens zijn gevraagd. De opvragende instantie is niet uitgezonderd van de definitie van 'ontvanger' als bedoeld in artikel 4, aanhef en onder 9, van de AVG. Dat betekent dat deze

overheidsinstantie binnen het toepassingsbereik van artikel 15, eerste lid en onder c, van de AVG valt, zodat appellant op grond van dat artikel kan verzoeken om verstrekking van de naam van de opvragende instantie. De minister heeft dus nog niet besloten op dat deel van het verzoek, en zal dat alsnog moeten doen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Evenementen

JnB 2025, 568

Rechtbank Limburg, 06-05-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:4234](#)

burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond.

Algemene Plaatselijke Verordening Roermond (APV)

APV. EVENEMENT. PROCESBELANG. WEIGERINGSGROND OPENBARE VEILIGHEID.

Verlenen evenementenvergunning “Solar Weekend Festival 2022”. I.c. wordt geoordeeld dat het door eiser geschetste belang, te weten het verhoogde risico op materiele schade bij een overstroming als gevolg van de ten behoeve van het festival gebruikte (bouw)materialen, hoe gering het risico op een overstroming ook moge zijn in de zomermaanden, moet worden aangemerkt als een voldoende reëel belang dat bij de vergunningverlening had moeten worden meegewogen in het licht van de openbare veiligheid, althans in de door de burgemeester te maken belangenafweging had moeten worden betrokken. In de besluitvorming is over dit door eiser geschetste risico niets opgenomen. Ter zitting is daarover - zonder nadere onderbouwing - alleen gesteld dat er voldoende tijd is om grote bouwwerken en veel van de materialen weg te halen voordat het gebied overstroomt en dat dit sneller kan in het geval van een ontruimingssituatie. Daarmee heeft de burgemeester echter niet voldoende aannemelijk gemaakt dat dit risico zich in het geheel niet voordoet en dus enkel hypothetisch is en daarom niet meegenomen hoefde te worden in de belangenafweging. Motiveringsgebrek.

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2025, 569

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2336](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2

HUISVESTING. SPLITSINGSVERGUNNING. BELANGHEBBENDE. Verlenen

splitsingsvergunning aan verhuurder. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat appellante, huurder, geen belanghebbende is bij dit besluit. Hoewel wordt begrepen dat deze procedure voor appellante veel frustratie oplevert, zijn de omstandigheden waar zij op wijst niet het gevolg van de splitsingsvergunning. Dat betekent dat appellante als gevolg van de splitsingsvergunning, waar het in deze procedure over gaat, geen feitelijke gevolgen ondervindt of heeft ondervonden waardoor zij als belanghebbende bij de verlening daarvan moet worden aangemerkt. De verbouwing en de gevolgen daarvan voor de woonsituatie van appellante zijn terug te voeren op de in 2018 verleende omgevingsvergunning. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het niet-naleven van de Gedragscode Splitsen geen dwingende weigeringsgrond is. Over de financiële gevolgen waar appellante op wijst, is onweersproken gesteld dat de verhuurder de huurprijs alleen jaarlijks indexeert, zolang het huurcontract tussen [appellante] en de verhuurder geldt.

JnB 2025, 570

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2278](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch, appellant.

Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) 10, 10a, 10b

Huisvestingsverordening gemeente 's-Hertogenbosch 2021 (Huisvestingsverordening)

Besluit verwerking persoonsgegevens bij selectieve woningtoewijzing ter beperking van

overlastgevend en crimineel gedrag (Besluit)

HUISVESTING. HUISVESTINGSVERGUNNING. WOONVERKLARING. BESLUIT.

VOORBEREIDINGSBESLUIT. Als de Wbmgp van toepassing is verklaard, kan het college slechts toepassing geven aan zijn bevoegdheid tot het afgeven van een huisvestingsvergunning nadat de burgemeester een verklaring heeft afgegeven over het woongedrag van de aanvrager (artikel 2.7, eerste lid, van de Huisvestingsverordening). Deze verklaring is op rechtsgevolg gericht en daarmee een besluit. Het gaat echter uitsluitend om een procedureel rechtsgevolg. Wederpartij wordt door deze verklaring, los van het besluit van het college over de huisvestingsvergunning, niet rechtstreeks in zijn belang getroffen. Daarom is de woonverklaring aan te merken als een voorbereidingsbesluit in de zin van artikel 6:3 van de Awb. Dat betekent dat tegen de woonverklaring van de burgemeester niet afzonderlijk bestuursrechtelijke rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld. Het beroep gericht tegen de negatieve woonverklaring moet daarom bij de beoordeling van het besluit van 9 maart 2023 worden betrokken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Kinderopvang

JnB 2025, 571

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2223](#)

college van burgemeesters en wethouders van Utrecht (hierna: het college).

Wetboek van Strafrecht 1

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:46

Wet kinderopvang (Wko) 1.49, 1.50, 1.72

Besluit kwaliteit kinderopvang (Besluit) 3, 7

WET KINDEROPVANG. BOETE. LEX MITIOR-BEGINSEL. Met ingang van 1 juli 2023 is het Besluit gewijzigd. Dat betekent dat het pedagogisch beleidsplan niet langer de tijden waarop van de beroepskracht-kindratio (BKR) kan worden afgeweken hoeft te bevatten. Op grond van het lex mitior-beginsel moet de voor de betrokkene gunstigste bepaling worden toegepast. I.c. wordt geoordeeld dat boetes die zijn opgelegd voor de overtredingen van de BKR wegens strijd met artikel 5:46, vierde lid, van de Awb niet in stand kunnen blijven.

[...] 7.2. Met ingang van 1 juli 2023 is het Besluit gewijzigd. Van 1 januari 2018 tot 1 juli 2023 moest het pedagogisch beleidsplan op grond van artikel 3, derde lid en onder a, een concrete beschrijving bevatten van de tijden waarop, met inachtneming van artikel 7, vierde lid, kan worden afgeweken van de BKR. Met ingang van 1 juli 2023 is dit gewijzigd in de zin dat het pedagogisch beleidsplan niet langer de tijden waarop van de BKR kan worden afgeweken hoeft te bevatten, maar dat het een concrete beschrijving moet bevatten van de kaders waarbinnen verantwoord afgeweken kan worden van de BKR.

7.3. Op grond van artikel 5:46, vierde lid, van de Awb is het lex mitior-beginsel van artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht van overeenkomstige toepassing. Op grond van dit beginsel moet bij verandering van wetgeving of lagere regelgeving na het tijdstip waarop het feit begaan is, de voor de betrokkene gunstigste bepaling worden toegepast. Dit beginsel ziet ook op het vervallen van strafbaarstelling. Het is dan wel van belang dat de wijziging is gebaseerd op verandering van inzicht van de wetgever over de strafwaardigheid van de vóór de wetswijziging begane strafbare feiten (zie ook het arrest van de Hoge Raad van 12 juli 2011, [ECLI:NL:HR:2011:BP6878](#)).

7.4. Daarvan is in dit geval sprake. Uit de Nota van Toelichting bij de wijziging (Stb. 2023/144) blijkt namelijk dat de wetgever niet meer van mening is dat de kwaliteit van de kinderopvang geborgd moet worden door het naleven van de concreet beschreven tijden waarop kan worden afgeweken van de BKR. Hoewel de regel dat maximaal drie uur mag worden afgeweken van de BKR in stand is gebleven, is een bestanddeel hiervan weggefallen.

7.5. De Afdeling merkt op dat de wijziging van het Besluit dateert van na de uitspraak van de rechtbank, waardoor de rechtbank in zijn uitspraak van 21 november 2022 hier geen rekening mee heeft kunnen houden. De Afdeling moet dit wel doen. Dit betekent dat de boetes die zijn opgelegd voor de overtredingen van de BKR van 28 juni 2019 bij de groep [naam groep 1] en de overtreding van 12 juli 2019 bij de groep [naam groep 2] niet in stand kunnen blijven wegens strijd met artikel 5:46, vierde lid, van de Awb. Dit heeft het college op de zitting bij de Afdeling ook erkend. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:2322](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 572

Voorzitter ABRS, 15-05-2025, [nieuwsbericht](#)

Wet open overheid (Woo) 5.2 lid 3

WOO. PERSOONLIJKE BELEIDSOPVATTINGEN. VERZOEK OM CONCLUSIE. De voorzitter ABRS heeft een conclusie gevraagd aan staatsraad advocaat-generaal Peter Wattel over de betekenis van artikel 5.2, derde lid, van de Woo. Die betekenis is belangrijk voor de reikwijdte van de in die bepaling neergelegde verplichting van bestuursorganen om persoonlijke beleidsopvattingen te verstrekken (in niet tot personen herleidbaar vorm) als het om documenten gaat die zijn opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming. Dit is voor de uitvoeringspraktijk van de Wet open overheid van groot belang. Aanleiding voor het vragen van de conclusie is het hoger beroep van het college van burgemeester en wethouders van Nunspeet tegen de uitspraak van de Rechtbank Gelderland, 11-01-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:93](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 573

Tussenuitspraak MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2309](#)

minister van Financiën.

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 4.1 lid 2, lid 3, lid 4, 9.1

TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. OVERNAME PRIVATE SCHULD. TOETSING AAN ALGEMENE RECHTSBEGINSELEN. HARDHEIDSCLAUSULE. GOEDE PROCESORDE. BURGERLUS. In het licht van de goede procesorde moet iemand zijn beroepsgronden tijdig en adequaat onderbouwen. Ook de rechtbank had appellante al gelegenheid geboden om een onderbouwing aan te leveren van het beroep op de hardheidsclausule. Dit alles is op de zitting met appellante besproken. In de omstandigheden van dit geval wordt aanleiding gezien om appellante een laatste gelegenheid te geven om haar beroep op de hardheidsclausule te onderbouwen. In dit geval heeft appellante namelijk op de zitting concreet toegelicht dat haar verdien capaciteit onder druk staat, doordat als gevolg van medische problemen al enige tijd het risico bestaat dat zij haar inkomen verliest, waardoor op korte termijn een uitzichtloze situatie zal ontstaan. Verder heeft appellante op de zitting desgevraagd laten weten dat zij met behulp van de ondersteuner van het herstelteam van de gemeente een samenhangend beeld van de ernst van haar financiële situatie kan geven en dat met nadere stukken kan onderbouwen. Daarom wordt het onderzoek heropend en een tussenuitspraak gedaan.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Toeslagenouder krijgt kans om beroep op hardheidsclausule nader te onderbouwen") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verklaring van geen bezwaar

JnB 2025, 574

Tussenuitspraak MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2147](#)

minister van Defensie.

Wet veiligheidsonderzoeken 7, 9, 10

Beleidsregel veiligheidsonderzoeken 2021 6

Beleidsregel veiligheidsonderzoeken 2, 3, 5

Leidraad persoonlijke gedragingen en omstandigheden (Leidraad)

WET VEILIGHEIDSONDERZOEKEN. VERKLARING VAN GEEN BEZWAAR. ONGEWENSTE BEÏNVLOEDING. VERTROUWENSFUNCTIE. Intrekking verklaring van geen bezwaar vanwege het risico op ongewenste beïnvloeding. Connectie met Rusland. I.c. wordt geoordeeld dat de minister niet voldoende duidelijk heeft gemaakt welke persoonlijke gedragingen en omstandigheden van appellant zelf en van zijn partner en welke familieverbanden in welke mate bij zijn afweging zijn betrokken. In dat verband is evenmin duidelijk gemaakt waarom de kring van de te onderzoeken familiebanden in de Leidraad ruimer is en mag zijn dan de "betrokken partner" waartoe de Beleidsregel zich beperkt. Dit geldt ook voor de vraag hoe hierbij het risico van ongewenste beïnvloeding wordt beoordeeld. Daarnaast zijn individuele aspecten ten gunste van appellant niet kenbaar en afdoende meegewogen. Dit betekent dat het besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen en niet deugdelijk is gemotiveerd, wat in strijd is met artikel 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb. Of de minister redelijkerwijs tot het standpunt heeft kunnen komen dat er onvoldoende waarborgen waren voor getrouwelijke plichtsvervulling dient dus nader onderzocht en gemotiveerd te worden.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum [ECLI:NL:RVS:2025:2148](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:2149](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 575

MK ABRS, 20-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2224](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6 lid 3

ASIEL. Anders dan appellant betoogt, is een afwijzend asielbesluit niet van invloed op de rechtmatigheid van de grensdetentie. Op basis hiervan concludeert de Afdeling dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het onrechtmatige asielbesluit niet als schadeveroorzakend besluit kan worden aangemerkt. De eventuele onrechtmatigheid van de grensdetentie als schadeveroorzakend besluit moet in een daarvoor bestemde vervolgpcedure aan de orde worden gesteld.

3.1. De Afdeling begrijpt het betoog van appellant zo dat de rechtbank niet heeft onderkend dat hij wel degelijk schade heeft geleden door het onrechtmatige asielbesluit, omdat hij hierdoor langer in grensdetentie heeft gezeten. De Afdeling volgt appellant niet in dit betoog. Grensdetentie is mogelijk als een vreemdeling aan de grens een asielenwens heeft geuit, er geen bijzondere individuele omstandigheden zijn die grensdetentie onevenredig bezwarend maken (artikel 5.1a, derde lid, van het Vb 2000) en niet is gebleken dat het asielverzoek zich niet leent voor de behandeling in de grensprocedure (artikel 3.109b, derde lid, gelezen samen met het eerste lid, van het Vb 2000). Uit artikel 6, derde lid, van de Vw 2000, volgt verder dat grensdetentie kan worden voortgezet zolang een vreemdeling verzoeker is in de zin van artikel 2, aanhef en onder b, van de Opvangrichtlijn. Dat is het geval zolang er nog geen definitieve beslissing is genomen op zijn asielaanvraag (artikel 2, aanhef, en onder e, van de Procedurerichtlijn) in de vorm van een uitspraak op het beroep. Anders dan appellant betoogt, is een afwijzend asielbesluit niet van invloed op de rechtmatigheid van de grensdetentie. Op basis hiervan concludeert de Afdeling dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het onrechtmatige asielbesluit niet als schadeveroorzakend besluit kan worden aangemerkt. De eventuele onrechtmatigheid van de grensdetentie als schadeveroorzakend besluit moet in een daarvoor bestemde vervolgpprocedure aan de orde worden gesteld.

3.2. Appellant heeft gewezen op de uitspraak van de Afdeling van 3 juni 2016 en het arrest C, B en X van het Hof. Maar de rechtsvragen in die zaken gaan over procedures over de rechtmatigheid van grensdetentie. Uit die uitspraak en dat arrest volgt niet dat een onrechtmatig asielbesluit leidt tot een gebrek in de grensdetentie. Daarom kan de verwijzing naar de hiervoor genoemde rechtspraak appellant niet baten.

JnB 2025, 576

MK ABRS, 20-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2256](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000

ASIEL. Marokko. Veilig land van herkomst. Buitenhuwelijkse seks. Appellant heeft aannemelijk gemaakt dat zij bij terugkeer naar Marokko te maken krijgt met strafrechtelijke vervolging, en dat de in Marokko bestaande wettelijke waarborgen tegen schendingen van de rechten en vrijheden in haar individuele geval niet worden geboden.

3.2. De grief slaagt. Appellant heeft aannemelijk gemaakt dat zij bij terugkeer naar Marokko te maken krijgt met strafrechtelijke vervolging, en dat de in Marokko bestaande wettelijke waarborgen tegen schendingen van de rechten en vrijheden in haar individuele geval niet worden geboden. Zij heeft daartoe namelijk concrete en individuele aanwijzingen aangevoerd.

3.3. Ten eerste wijst appellant op de informatie in het rapport van MRA/Mobilising for Rights waaruit blijkt dat in 2020 10.376 strafrechtelijke vervolgingen vanwege buitenhuwelijkse seks hebben plaatsgevonden in Marokko. Hieruit volgt dat de strafbepalingen over buitenhuwelijkse seks worden toegepast en dat sprake is van een niet verwaarloosbaar aantal vervolgingen.

3.4. Ten tweede betoogt appellant terecht dat de rechtbank ten onrechte bij haar oordeel heeft betrokken dat niet is gebleken dat de Marokkaanse autoriteiten actief op zoek gaan naar overtreders van het strafrechtelijke verbod op buitenhuwelijkse seks. Appellant voert terecht aan dat de Marokkaanse autoriteiten dat in haar geval niet hoeven te doen. Zij zal bij gedwongen terugkeer naar Marokko namelijk bij hen bekend zijn of bij hen bekend raken.

Appellant wijst er namelijk terecht op dat zij zich zal moeten wenden tot de Marokkaanse autoriteiten om officiële identiteitsdocumenten voor haar jongste kind te verkrijgen. Daartoe zal zij de Nederlandse geboorteakte over moeten leggen waarop geen vader wordt vermeld. Daaruit kunnen de Marokkaanse autoriteiten afleiden dat haar jongste kind is geboren uit een buitenhuwelijkse relatie. In de e-mail van MRA/Mobilising for Rights wordt bevestigd dat bij het aanvragen van officiële identiteitsdocumenten voor een buitenechtelijk kind, de Marokkaanse autoriteiten op de hoogte zullen raken van overtreding van de strafbepaling op buitenhuwelijkse seks en zullen overgaan tot strafrechtelijke vervolging.

3.5. Ten derde voert appellant terecht aan dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat zij niet aannemelijk heeft gemaakt dat de Marokkaanse autoriteiten ook strafrechtelijke vervolging instellen als niet aan de bewijsrechtelijke regels wordt voldaan. Uit het artikel van het Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation blijkt namelijk dat de Marokkaanse autoriteiten overtreding van de artikelen 490 en 491 van het Wetboek van Strafrecht ook vaak vervolgen buiten de wettelijke kaders om. Daarnaast worden in het rapport van MRA/Mobilising for Rights een aantal situaties genoemd waarin de Marokkaanse autoriteiten vrouwen strafrechtelijk vervolgen voor buitenhuwelijkse seks, zonder dat is voldaan aan de bewijsmiddelen die worden genoemd in de Marokkaanse wetgeving.

Uit de e-mail van MRA/Mobilising for Rights blijkt bovendien dat de Marokkaanse autoriteiten de wettelijke bewijsmiddelen ruim interpreteren en toepassen. Zij beschouwen een kind van een ongehuwde moeder geregeld als een wettelijke bekentenis voor buitenhuwelijkse seks. Appellant betoogt daarom terecht dat haar buitenechtelijke kind zal worden aangemerkt als een bewijsmiddel voor buitenhuwelijkse seks.

3.6. Ten slotte staat in het 'Kort Thematisch Ambtsbericht inzake het ne bis in idem-beginsel, buitenlandse strafvonnissen en privacywetgeving in Marokko' dat in Marokko in het algemeen ook

feiten kunnen worden vervolgd die zijn beschreven in het Marokkaans strafrecht, maar die zijn gepleegd buiten Marokko. Appellant wijst er terecht op dat daaruit volgt dat niet van belang is dat in haar geval de buitenhuwelijkse seks in het buitenland heeft plaatsgevonden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2025, 577

MK ABRS, 21-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2337](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 2u lid 4

Awb 8:55d

REGULIER. De bestuursrechter hoeft geen rekening te houden met de ‘first in, first out’-aanpak (‘fiffo’-aanpak) van de minister van Asiel en Migratie bij het bepalen van de beslistermijn en de hoogte van de dwangsom als de minister niet op tijd beslist op nareisaanvragen.

Waar gaat deze uitspraak over?

1. Deze uitspraak gaat over de beslistermijn die de rechter stelt na gegrondverklaring van een beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een aanvraag om verlening van een mvv voor nareis (hierna: nareisaanvraag). De Afdeling heeft eerder richtinggevende uitspraken gedaan over de lengte van de beslistermijn in dergelijke beroepen, zie de uitspraken van 3 juli 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2643](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:2644](#). In die uitspraken heeft de Afdeling de beslistermijnen, zoals die nu ook in de uitspraak van de voorzieningenrechter zijn gesteld, geschikt geacht als uitgangspunt. In de uitspraak van vandaag gaat het, anders dan in de uitspraken van 3 juli 2024, over de betekenis van het ‘first in, first out’-principe (hierna: het fifo-principe), dat de minister inmiddels toepast bij de behandeling van nareisaanvragen. Dit betekent dat zij nareisaanvragen op volgorde van binnenkomst oppakt.
2. In deze uitspraak oordeelt de Afdeling dat de rechter geen rekening hoeft te houden met het fifo-principe bij het bepalen van de beslistermijn en het vaststellen van de dwangsom. De Afdeling ziet dat de minister zich met het fifo-principe inspant om de verwerking van nareisaanvragen efficiënter en beter voorspelbaar te maken. De Afdeling vindt het fifo-principe dan ook een goed uitgangspunt voor het behandelen van aanvragen. Maar dit mag niet ten koste gaan van de individuele rechtsbescherming die een beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit biedt tegen overschrijding van de wettelijke termijnen voor het nemen van een besluit op een nareisaanvraag. Deze termijnen zijn al geruime tijd bekend en in beginsel lang genoeg om in een individuele zaak een besluit te kunnen nemen. De omstandigheid dat de minister nu het fifo-principe wil toepassen, betekent niet dat zij zich niet meer hoeft te houden aan een door de bestuursrechter gestelde beslistermijn noch dat deze bij voorbaat niet haalbaar is. Als de minister ervoor kiest om vast te houden aan het fifo-principe, ook als de bestuursrechter een uiterste beslistermijn heeft gesteld, kiest zij er zelf voor om geen voorrang te geven aan de behandeling van de aanvraag. Ook is van belang dat een nareisaanvraag gezinshereniging tot doel heeft en een langdurige scheiding van gezinsleden afbreuk doet aan het nuttig effect van de Gezinsherenigingsrichtlijn en wezenlijk raakt aan het in artikel 7 van het EU Handvest vervatte recht op familie- en gezinsleven en het in artikel 24 van het EU Handvest vervatte recht van kinderen op bescherming. Onder deze omstandigheden is er,

anders dan in de uitspraak van de Afdeling van 26 maart 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1301](#), over de beslistermijnen van de Wet hersteloperatie toeslagen, geen aanleiding voor een verdere verruiming van wat een redelijke termijn op grond van artikel 8:55d, derde lid, van de Awb moet worden geacht. De Afdeling begrijpt dat de minister pas na lange tijd toekomt aan de inhoudelijke behandeling van nareisaanvragen als gevolg van de toegenomen instroom van nareisaanvragen ten opzichte van de beslis capaciteit en daardoor niet binnen de wettelijke beslistermijn een besluit op een nareisaanvraag kan nemen. Maar dit laat onverlet dat de omstandigheid dat de minister het fifo-principe toepast, naar het oordeel van de Afdeling geen aanleiding geeft om niet langer vast te houden aan de uitspraken van 3 juli 2024. [...]

De hoogte van de dwangsom

[...]13.11. De Afdeling acht de hoogte van de dwangsom die de voorzieningenrechter heeft opgelegd, van

€ 250,00 per dag, met een maximum van € 37.500,00, hoewel deze tot een zeer aanzienlijk bedrag kan oplopen, in dit specifieke geval gerechtvaardigd. Daarbij neemt zij in aanmerking dat uit de zittingsaantekeningen blijkt dat de voorzieningenrechter op de zitting uitdrukkelijk aan de minister heeft gevraagd of zij binnen de beslistermijn die de rechter oplegt een besluit zal nemen. De minister heeft geantwoord dat zij zal vasthouden aan het fifo-principe en hoe dan ook pas in mei 2025 met de behandeling van de aanvraag zal beginnen. Hierbij heeft zij op de zitting in beroep toegelicht dat zij niet van het fifo-principe afwijkt en zij een nareisaanvraag uitsluitend met voorrang behandelt als er een medische noodzaak is. Hoewel de Afdeling er begrip voor heeft dat de minister haar nieuwe fifo-beleid heeft willen verdedigen, heeft de voorzieningenrechter dat niet anders kunnen opvatten dan als een weigering van de minister om uitvoering te zullen geven aan de uitspraak van de voorzieningenrechter. Dat klemmt in deze zaak te meer, omdat de voorzieningenrechter in zijn uitspraak heeft overwogen dat met de voortvarende behandeling van de nareisaanvraag een spoedeisend belang is gemoeid, vanwege de lopende strafzaak tegen betrokkene in Turkije. Daarnaast is de minister hangende het hoger beroep teruggekomen van haar eerdere standpunt dat zij alleen vanwege medische omstandigheden voorrang geeft aan de behandeling van een aanvraag. Op de zitting bij de Afdeling heeft de minister toegelicht dat zij inmiddels een project is gestart, waarbinnen zij nareisaanvragen van voldoende gedocumenteerde biologische kernezinnen met uitsluitend minderjarige kinderen, zoals het gezin van betrokkene, referent en hun kinderen in voorliggende zaak, eerder oppakt dan andere nareisaanvragen. Ook binnen dit project behandelt de minister de nareisaanvragen volgens het fifo-principe. De minister is ook in staat gebleken al op 1 november 2024 een besluit op de aanvraag van betrokkene te nemen, ondanks haar op zitting bij de voorzieningenrechter ingenomen standpunten.

De minister stelt terecht dat verbeurde dwangsommen een belasting voor de staatskas zijn. Dit geldt te meer voor een dwangsom van de hoogte die is opgelegd in deze zaak en de aantallen beroepen niet tijdig waarmee de minister zich geconfronteerd ziet. In aanmerking genomen het kader als weergegeven onder 13.10, moet een dwangsom van die hoogte dan ook veel eerder uitzondering dan regel zijn. Dat laat onverlet dat de Afdeling in het licht van de hierboven geschetste omstandigheden in dit specifieke geval de voorzieningenrechter kan volgen in zijn oordeel dat deze hoge dwangsom gepast was.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) ('First in, first out'-aanpak in nareiszaken geen reden voor langere beslistermijn en lagere dwangsom) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Uitzetting

JnB 2025, 578

MK Rechtbank Den Haag, 17-04-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:8609](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 64

UITZETTING. Artikel 64 van de Vreemdelingenwet. Geen medische noodsituatie verwacht binnen de indicatieve termijn. Verweerder mag uitgaan van een indicatieve termijn van drie tot zes maanden.

Indicatieve termijn van drie tot zes maanden

9. De rechtbank vindt het niet onredelijk dat verweerder uitgaat van een indicatieve termijn van drie maanden tot zes maanden. Verweerder heeft in zijn besluitvorming toegelicht dat het Hof in het arrest X heeft geoordeeld dat het hanteren van een harde termijn in strijd is met het Unierecht en dat deze termijn louter indicatief mag zijn. Het hanteren van een indicatieve termijn is geoorloofd mits 'de situatie van de betrokken derdelander concreet is onderzocht in het licht van alle relevante factoren, rekening houdend met de aandoening waaraan die derdelander lijdt'. Naar aanleiding van dit arrest is het beleid van verweerder op dit punt aangepast. Als een medisch advies van het BMA wordt gevraagd, wordt sindsdien verzocht om te beoordelen of het aannemelijk is dat binnen een indicatieve termijn van drie tot zes maanden een medische noodsituatie zal ontstaan, die zich tegen een terugkeer naar het land van herkomst verzet. Aan deze eis heeft verweerder voldaan door het besluit te baseren op de BMA-adviezen die tot stand zijn gekomen op basis van de individuele medische gegevens van eiseres.

9.1.

De wijze waarop verweerder het beleid op basis van het arrest X heeft uitgewerkt en dat eruit bestaat dat geen strikte termijn maar een indicatieve termijn met een marge van een aantal maanden wordt gehanteerd, acht de rechtbank in overeenstemming met het genoemde arrest. De rechtbank ziet geen aanleiding om daar in de situatie van eiseres anders over te oordelen. Eiseres heeft namelijk niet met medische stukken of anderszins aannemelijk gemaakt dat de gehanteerde termijn in haar geval te strikt is. Verweerder heeft de medische situatie van eiseres onderzocht, in het licht van alle relevante factoren en haar gezondheidstoestand.

[Naar inhoudsopgave](#)